

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ

ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΠΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Φ.Π.Α.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΕΚΔΟΣΗ 2006

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- ✓ Ανάλυση και Ερμηνεία κατ' άρθρο με παραδείγματα
- ✓ 1580 πρακτικά θέματα
- ✓ Ενημερωμένος Κώδικας μέχρι και το Ν. 3427/05 (Ακίνητα)
- ✓ Διπλό ευρετήριο (Αλφαβητικό και κατ' άρθρο)

Ο ΦΠΑ στα ΑΚΙΝΗΤΑ

- ✓ Ερμηνεία
- ✓ Θέματα
- ✓ Παραδείγματα

Ι. ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) εφαρμόστηκε στην Ελλάδα την 01/01/1987 με το Ν. 1642/86 (Φ.Ε.Κ. 125Α/21-8-1986). Ο αρχικός αυτός νόμος τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε στη συνέχεια με διάφορους νόμους. Με το Ν. 2859/00 (Φ.Ε.Κ. 248Α/7-11-2000) κωδικοποιήθηκαν όλες οι ισχύουσες διατάξεις σε ένα ενιαίο κείμενο (Κώδικας ΦΠΑ). Ο Κώδικας αυτός μέχρι σήμερα τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τους παρακάτω νόμους:

- Ν.2873/28 Δεκεμβρίου 2000 (Φ.Ε.Κ. 285 Α')
- Ν. 2948/19 Οκτωβρίου 2001 (Φ.Ε.Κ. 242 Α')
Κυκλοφορία τραπεζογραμμάτων και κερμάτων ευρώ και φορολογικές ρυθμίσεις για την εισαγωγή του ευρώ.
- Ν.2954/2 Νοεμβρίου 2001 (Φ.Ε.Κ. 255 Α')
Φορολογικές ρυθμίσεις, αμοιβαία κεφάλαια, συμπλήρωση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις
- Ν.2992/20 Μαρτίου 2002 (Φ.Ε.Κ. 54 Α')
Μέτρα για την ενίσχυση της κεφαλαιαγοράς και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και άλλες διατάξεις.
- Ν.3052/24 Σεπτεμβρίου 2002 (Φ.Ε.Κ. 221 Α')
Απλουστεύσεις στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, στον τρόπο απόδοσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και άλλες ρυθμίσεις.
- Ν.3091/24 Δεκεμβρίου 2002 (Φ.Ε.Κ. 330 Α')
Απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις
- Ν.3193/20 Νοεμβρίου 2003 (Φ.Ε.Κ. 266 Α')
Κανόνες τιμολόγησης, ρυθμίσεις ΦΠΑ ηλεκτρονικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις
- Ν.3220/28 Ιανουαρίου 2004 (Φ.Ε.Κ. 15 Α')
Μέτρα αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής- αντικειμενικοποίηση του φορολογικού ελέγχου και άλλες διατάξεις.
- Ν.3229/10 Φεβρουαρίου 2004 (Φ.Ε.Κ. 38 Α')
Εποπτεία της ιδιωτικής ασφάλισης, εποπτεία και έλεγχος τυχερών παιχνιδιών, εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και άλλες διατάξεις.
- Ν.3259/4 Αυγούστου 2004 (Φ.Ε.Κ. 149 Α')
Περαίωση εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων, ρύθμιση ληξιπρόθεσμων χρεών και άλλες διατάξεις
- Ν.3296/ 14 Δεκεμβρίου 2004 (Φ.Ε.Κ. 253 Α')
Φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, φορολογικοί έλεγχοι και άλλες διατάξεις

- Ν.3312/16 Φεβρουαρίου 2005 (Φ.Ε.Κ. 35 Α')
Αμοιβαία συνδρομή των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της άμεσης φορολογίας, φορολογία τόκων και άλλες διατάξεις.
- Ν.3336/20 Απριλίου 2005 (Φ.Ε.Κ. 96 Α')
Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2003 περί επιβολής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και άλλες διατάξεις.
- Ν.3427/27 Δεκεμβρίου 2005 (Φ.Ε.Κ. 312 Α')
- ΦΠΑ στις νέες οικοδομές, φορολογία Κεφαλαίου και άλλες διατάξεις

II. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι διατάξεις του ΦΠΑ κατά το μεγαλύτερο και ουσιαστικότερο μέρος προέρχονται από αντίστοιχες κοινοτικές διατάξεις και πιο συγκεκριμένα βασίζονται στην 6η Οδηγία ΦΠΑ (77/388/ΕΟΚ), όπως ισχύει σήμερα μετά από τροποποιήσεις και συμπληρώσεις με τις παρακάτω οδηγίες.

Οδηγία 78/583/ΕΟΚ
Οδηγία 80/368/ΕΟΚ
Οδηγία 84/386/ΕΟΚ
Οδηγία 89/465/ΕΟΚ
Οδηγία 91/680/ΕΟΚ
Οδηγία 92/77/ΕΟΚ
Οδηγία 92/111/ΕΚ
Οδηγία 94/4/ΕΚ
Οδηγία 94/5/ΕΚ
Οδηγία 94/76/ΕΚ
Οδηγία 95/7/ΕΚ
Οδηγία 96/42/ΕΚ
Οδηγία 96/95/ΕΚ
Οδηγία 98/80/ΕΚ
Οδηγία 1999/49/ΕΚ
Οδηγία 1999/59/ΕΚ
Οδηγία 1999/85/ΕΚ
Οδηγία 2000/65/ΕΚ
Οδηγία 2001/4/ΕΚ
Οδηγία 2002/38/ΕΚ
Οδηγία 2002/93/ΕΚ
Οδηγία 2003/92/ΕΚ
Οδηγία 2004/7/ΕΚ
Οδηγία 2004/15/ΕΚ

Εκτός από τις διατάξεις της 6ης Οδηγίας, στον Κώδικα ΦΠΑ έχουν ενσωματωθεί και διατάξεις άλλων Οδηγιών όπως η 94/05/ΕΟΚ (7η Οδηγία-μεταχειρισμένα αγαθά), η 79/1072/ΕΟΚ (8η Οδηγία-Επιστροφή ΦΠΑ σε υποκείμενους εγκατεστημένους στην Ε.Ε.) και η 86/560/ΕΟΚ (13η Οδηγία-Επιστροφή ΦΠΑ σε εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες).

III. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) που αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες θεσμικές φορολογικές μεταβολές, που έγιναν στη χώρα μας, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Είναι έμμεσος φόρος, που επιβαρύνει την εγχώρια τελική κατανάλωση
- Είναι φόρος αναλογικός γιατί οι συντελεστές αυτού (4,5%,9% και 19%) είναι σταθεροί ανεξάρτητα από το ύψος της φορολογητέας βάσης.
- Είναι φόρος επί των συναλλαγών επειδή επιβαρύνει τις πράξεις και τις συναλλαγές, οι οποίες αποτελούν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, αντικείμενο του ΦΠΑ.
- Είναι φόρος ουδέτερος για τις επιχειρήσεις και επιβαρύνει κατά τον ίδιο τρόπο τα αγαθά και υπηρεσίες ανεξάρτητα την προέλευση και τα στάδια συναλλαγών μέχρι την τελική κατανάλωση.
- Είναι φόρος επιρριπτόμενος από τον υπόχρεο στον αντισυμβαλλόμενο και ο πωλητής του αγαθού ή ο παρέχων την υπηρεσία είναι υπόχρεος για την εμπρόθεσμη πληρωμή το φόρου στο Δημόσιο ακόμη και εάν ο αγοραστής / λήπτης αρνηθεί την καταβολή του. Στην περίπτωση αυτή η μεταξύ διαφορά τους είναι αστική και επιλύεται δικαστικά χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.
- Είναι "κοινοτικός φόρος" αφού οι κύριες διατάξεις του ΦΠΑ είναι διατάξεις του Κοινοτικού δικαίου (6η Οδηγία) που έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο (Κώδικας ΦΠΑ) και επιπλέον ο ΦΠΑ είναι σημαντικότερος πόρος του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

IV ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΦΠΑ

Ο κώδικας ΦΠΑ χωρίζεται σε τρία μέρη, κάθε ένα από τα οποία υποδιαιρείται σε αυτοτελή κεφάλαια:

Στο πρώτο μέρος (άρθρα 1 μέχρι 47) περιλαμβάνονται οι ουσιαστικές διατάξεις του νόμου. Στα άρθρα αυτά περιλαμβάνονται και οι διατάξεις των ειδικών καθεστώτων, με τα οποία ρυθμίζονται με ειδικό τρόπο ορισμένες δραστηριότητες, όπως το ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων, το ειδικό καθεστώς αγροτών, το ειδικό καθεστώς πρακτορείων ταξιδιών κλπ. Επισημαίνεται ότι για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές διατάξεις των καθεστώτων αυτών εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του κοινοποιημένου νόμου.

Στο δεύτερο μέρος (άρθρα 47 μέχρι 61) περιλαμβάνονται οι διαδικαστικές φορολογικές διατάξεις, που για πρώτη φορά λειτουργούν αυτοτελώς στην έμμεση φορολογία και καλύπτουν αποκλειστικά το ΦΠΑ.

Σε περίπτωση αμφισβήτησης ή νομοθετικού κενού ο κοινοποιούμενος νόμος (άρθρο 54) προβλέπει ότι θα εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διαδικαστικές διατάξεις που ισχύουν στη φορολογία εισοδήματος.

Ειδικά, καθώςσον αφορά τη διαδικασία βεβαίωσης, είσπραξης κλπ του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, ο κοινοποιούμενος νόμος δεν θεσπίζει ίδιες διατάξεις, αλλά παραπέμπει στις διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας, που εφαρμόζονται για τη βεβαίωση και είσπραξη των εισαγωγικών δασμών και φόρων.

Στο τρίτο μέρος που περιλαμβάνονται οι μεταβατικές και τελικές διατάξεις του νόμου καθώςσον αφορά τις μεταβατικές διατάξεις, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι διατάξεις του άρθρου 62 που αφορούν την έκπτωση των φόρων με τους οποίους έχουν επιβαρυνθεί τα

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ

ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΠΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Φ.Π.Α.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

ΕΚΔΟΣΗ 2006

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

- ☒ Ανάλυση και Ερμηνεία κατ' άρθρο με παραδείγματα
- ☒ 1580 πρακτικά θέματα
- ☒ Ενημερωμένος Κώδικας μέχρι και το Ν. 3427/05 (Ακίνητα)
- ☒ Διπλό ευρετήριο (Αλφαβητικό και κατ' άρθρο)

Ο ΦΠΑ στα ΑΚΙΝΗΤΑ

- ☒ Ερμηνεία
- ☒ Θέματα
- ☒ Παραδείγματα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ■

Πρόλογος	III
Εισαγωγή	V
Αντιστοιχία Άρθρων	XIII
Συντομογραφίες	XV

ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Άρθρο 1 Ν.2859/2000)

Άρθρο 1	Επιβολή του φόρου	1
Άρθρο 2	Αντικείμενο του φόρου	3
Άρθρο 3	Υποκείμενοι στο φόρο	15
Άρθρο 4	Οικονομική δραστηριότητα	35
Άρθρο 5	Παράδοση αγαθών	39
Άρθρο 6	Παράδοση	65
Άρθρο 7	Πράξεις θεωρούμενες ε παράδοση αγαθών	83
Άρθρο 8	Παροχή υπηρεσιών	109
Άρθρο 9	Πράξεις θεωρούμενες παροχή υπηρεσιών	129
Άρθρο 10	Εισαγωγή αγαθών	135
Άρθρο 11	Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών	143
Άρθρο 12	Πράξεις θεωρούμενες ε ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών	189
Άρθρο 13	Τόπος παράδοσης αγαθών	199
Άρθρο 14	Τόπος παροχής υπηρεσιών	221
Άρθρο 15	Τόπος ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών	313
Άρθρο 16	Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην παράδοση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών	323
Άρθρο 17	Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην εισαγωγή αγαθών	341
Άρθρο 18	Χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και απαιτητό του φόρου	347
Άρθρο 19	Φορολογητέα αξία στην παράδοση αγαθών, στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών	355

Άρθρο 20	Φορολογητέα αξία στην εισαγωγή αγαθών	389
Άρθρο 21	Συντελεστές. Υπολογισμός του φόρου	399
Άρθρο 22	Απαλλαγές στο εσωτερικό της χώρας	425
Άρθρο 23	Απαλλαγές στην εισαγωγή αγαθών	503
Άρθρο 24	Απαλλαγές των πράξεων κατά την εξαγωγή, εκτός Κοινότητας, των εξομοιούμενων προς αυτές πράξεων και των διεθνών μεταφορών	517
Άρθρο 25	Απαλλαγές στη διεθνή διακίνηση αγαθών	559
Άρθρο 26	Απαλλαγές στο καθεστώς των φορολογικών αποθηκών, άλλων από αυτές του Ν. 2960/2001	569
Άρθρο 27	Ειδικές Απαλλαγές	583
Άρθρο 28	Απαλλαγές στην παράδοση αγαθών σε άλλο κράτος-μέλος	635
Άρθρο 29	Απαλλαγές στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών	667
Άρθρο 30	Δικαίωμα έκπτωσης του φόρου	671
Άρθρο 31	Προσδιορισμός του εκπιπόμενου φόρου	701
Άρθρο 32	Άσκηση του δικαιώματος έκπτωσης του φόρου	721
Άρθρο 33	Διακανονισμός εκπτώσεων	733
Άρθρο 34	Επιστροφή του φόρου	759
Άρθρο 35	Υπόχρεοι στο φόρο	797
Άρθρο 35α	Ειδικό καθεστώς για μη εγκατεστημένους στην Κοινότητα υποκείμενους στο φόρο, οι οποίοι παρέχουν ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενους μέσα στην Κοινότητα	809
Άρθρο 36	Υποχρεώσεις των υποκειμένων στο φόρο	813
Άρθρο 37	Υποχρεώσεις	837
Άρθρο 38	Δήλωση και συναφείς υποχρεώσεις άλλων προσώπων	841
Άρθρο 39	Ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων	867
Άρθρο 39α	Ειδικό καθεστώς ανακυκλώσιμων απορριμμάτων	885
Άρθρο 40	Ειδικό καθεστώς κατ' αποκοπή καταβολής του φόρου	893
Άρθρο 41	Ειδικό καθεστώς αγροτών	899
Άρθρο 42	Αγρότες, αγροτικά προϊόντα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες	929
Άρθρο 43	Ειδικό καθεστώς πρακτορείων ταξιδιών	933
Άρθρο 44	Ειδικό καθεστώς φορολογίας βιομηχανοποιημένων καπνών	945
Άρθρο 45	Ειδικό καθεστώς φορολογίας των υποκειμένων στο φόρο μεταπωλητών που παραδίδουν μεταχειρισμένα αγαθά και αντικεί-	

	μενα καλλιτεχνικής, συλλεκτικής ή αρχαιολογικής αξίας	951
Άρθρο 46	Ειδικό καθεστώς φορολογίας για τις πωλήσεις σε Δημοπρασία	977
Άρθρο 47	Ειδικό καθεστώς επενδυτικού χρυσού	989
Άρθρο 48	Αρμόδια φορολογική αρχή - Φορολογικός έλεγχος	997
Άρθρο 49	Πράξη Προσδιορισμού του φόρου	1003
Άρθρο 50	Προσωρινή πράξη προσδιορισμού του φόρου	1005
Άρθρο 51	Κοινοποίηση των πράξεων	1008
Άρθρο 52	Διοικητική επίλυση της διαφοράς	1009
Άρθρο 53	Βεβαίωση του φόρου	1011
Άρθρο 54	Τρόπος καταβολής του φόρου	1013
Άρθρο 55	Ευθύνη εις ολόκληρων καταβολής του φόρου	1015
Άρθρο 56	Ακύρωση ή τροποποίηση οριστικής εγγραφής	1017
Άρθρο 57	Παραγραφή	1018
Άρθρο 58	Απόρρητο	1022
Άρθρο 59	Λοιπές διαδικαστικές διατάξεις	1024
Άρθρο 60		1025
Άρθρο 61		1026
Άρθρο 62	Έκπτωση φόρων για αποθέματα εμπορεύσιμων αγαθών - Φ.Π.Α επί εργολαβικών προσυμφώνων	1028
Άρθρο 63	Καταργούμενες διατάξεις και λοιπές ρυθμίσεις	1032
Άρθρο 64	Τελικές Διατάξεις Άρθρο 65 Έναρξη Ισχύος Ν.1642/1986	1034
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I		1037
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II		1038
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III:	ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ Φ.Π.Α. 8%	
	A. ΑΓΑΘΑ	1039
	B. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1042
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV:	ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΦΟΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ 4%	1044

	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β':	
	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ 4%	1044
	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ 5%	1044
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ':	
	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ 6%	1046
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗΣ Ή ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	
	Α. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	1048
	Β. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	1048
	Γ. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	1048
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI:	ΑΓΑΘΑ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 26	1049
Αλφαβητικό Ευρετήριο		1051
Βιβλιογραφία		1096